

Náttúruverndarsamtök Íslands

Viðhorf til þjóðgarðs á miðhálandi Íslands
Október 2011

Framkvæmd

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Náttúruverndarsamtök Íslands
Markmið	Að kanna viðhorf fólks til stofnunar þjóðgarðs á miðhálandi Íslands
Framkvæmdartími	20. til 28. október 2011
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1350 manns á öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Capacent Gallup
Verknúmer	4021459

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1350
Svara ekki	516
Fjöldi svarenda	834
Svarhlutfall	61,8%

Greiningarbreytur

Kyn	Karlar og konur
Aldur	Fimm aldursflokkar
Búseta	Fimm flokkar
Fjölskyldutekjur	Tekjur allra á heimilinu fyrir skatta, sex flokkar
Menntun	Fjórir flokkar
	Einnig voru spurningar greindar innbyrðis

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegi þýði nákvæmlega með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samarlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tölunótflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:	
Karlar	49,6%
Konur	50,4%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:	
Karlar	50,3%
Konur	49,7%

Aldur:

18-24 ára	7,1%
25-34 ára	17,3%
35-44 ára	20,5%
45-54 ára	23,1%
55 ára eða eldri	32,0%

Aldur:

18-24 ára	14,4%
25-34 ára	18,9%
35-44 ára	23,0%
45-54 ára	18,3%
55 ára eða eldri	25,3%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	63,8%
Landsbyggðin	36,2%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	63,9%
Landsbyggðin	36,1%

Reykjavík, 1. nóvember 2011

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

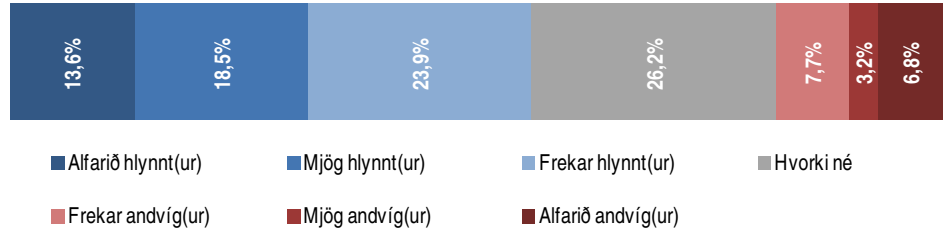
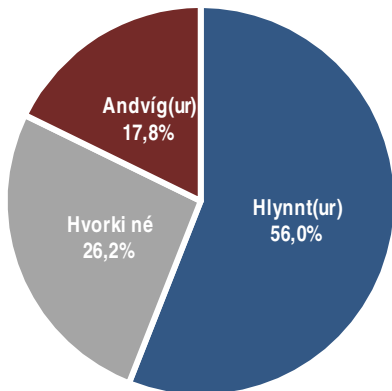
Jóna Karen Sverrisdóttir
Jón Karl Árnason
Matthías Þorvaldsson

Allar ábendingar varðandi framsetningu skýrslunnar eru vel þegnar. Vinsamlegast sendið tölvupóst á abending@capacent.is til að koma þeim á framfæri.

Ertu hlynt(ur) eða andvíg(ur) stofnun þjóðgarðs á miðhálandi Íslands?

Október 2011

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Alfarið hlynt(ur) (7)	102	13,6	2,4
Mjög hlynt(ur) (6)	139	18,5	2,8
Frekar hlynt(ur) (5)	179	23,9	3,1
Hvorki né (4)	197	26,2	3,1
Frekar andvíg(ur) (3)	58	7,7	1,9
Mjög andvíg(ur) (2)	24	3,2	1,3
Alfarið andvíg(ur) (1)	51	6,8	1,8
Hlynt(ur)		56,0	3,6
Hvorki né		26,2	3,1
Andvíg(ur)		17,8	2,7
Fjöldi svara	750	100,0	
Tóku afstöðu	750	89,9	
Tóku ekki afstöðu	84	10,1	
Fjöldi svarenda	834	100,0	
Meðaltal (1-7)		4,7	
Vikmörk ±		0,1	

Greiningar

	Fjöldi svara	Hlynt(ur)	Hvorki né	Andvíg(ur)	Meðaltal (1-7)
Kyn *					
Karlar	396	53%	24%	23%	4,5
Konur	354	59%	29%	11%	4,8
Aldur					
18-24 ára	90	57%	26%	18%	4,6
25-34 ára	139	58%	26%	16%	4,8
35-44 ára	175	53%	31%	16%	4,5
45-54 ára	146	53%	31%	16%	4,7
55 ára eða eldri	201	59%	19%	22%	4,7
Búseta *					
Reykjavík	269	64%	25%	11%	4,9
Suðvesturkjördæmi	206	59%	22%	19%	4,7
Norðvesturkjördæmi	70	46%	33%	22%	4,5
Norðausturkjördæmi	93	48%	25%	28%	4,3
Suðurkjördæmi	113	45%	33%	21%	4,4
Fjölskyldutekjur					
Lægri en 250 þúsund	52	59%	18%	24%	4,8
250 til 399 þúsund	103	57%	27%	16%	4,7
400 til 549 þúsund	136	50%	31%	20%	4,4
550 til 799 þúsund	136	58%	22%	20%	4,6
800 til 999 þúsund	78	50%	28%	22%	4,5
Milljón eða hærri	77	61%	26%	13%	4,9
Menntun *					
Grunnskólapróf	138	42%	32%	26%	4,3
Grunnskólapróf og viðbót	89	42%	38%	20%	4,4
Framhaldsskólapróf	232	55%	23%	22%	4,5
Háskólapróf	274	68%	22%	10%	5,1
Styður þú ríkisstjórnina? *					
Já		84%	12%	4%	5,6
Nei		45%	31%	24%	4,3
Ef kosið yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndirðu kjósa/líklegast kjósa? *					
B-lista		36%	32%	32%	3,8
D-lista		42%	32%	26%	4,2
S-lista		75%	19%	6%	5,3
V-lista		93%	6%	1%	6,0
Annan flokk/lista		55%	22%	22%	4,7
Skila auðu/myndi ekki kjósa		56%	26%	18%	4,8
Óákveðin(n)/Vil ekki svara		57%	30%	13%	4,8

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Grænar tölur eru hærri en efri vikmörk fyrir heildina

Rauðar tölur eru lægri en neðri vikmörk fyrir heildina

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög miklu máli (5)	217	27,6	3,1
Frekar miklu máli (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar litlu máli (2)	61	7,8	1,9
Mjög litlu máli (1)	19	2,4	1,1
Miklu máli		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Litlu máli		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	99,0	
Tóku ekki afstöðu	8	1,0	
Fjöldi svarenda	794	100,0	
Meðaltal	3,9		
Vikmörk ±	0,1		

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: $[Mjög\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 5) + Frekar\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 4) + hvorki\ né\ (fj.\ x\ 3) + frekar\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 2) + mjög\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 1)] / Heildarfjöldi\ svara.$ Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

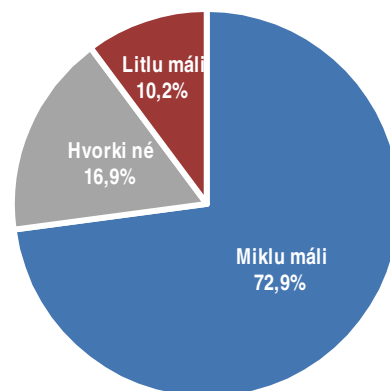
Staðalfrávik er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda viðspurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

Töflur

Niðurstöður fyrir hverja spurningu eru settar fram í töflum og myndum. Hver spurning er efst á hverri blaðsíðu og nafnið á því sem hún á að mæla er sett fyrir ofan hverja töflu. Í töflunni er hægt að sjá svörþáttakenda og hve margir þeirra tóku ekki afstöðu til þessarar spurningar eða voru ekki spurðir. Í töflunni hér til hliðar má sjá að rétt tæp 28% þátttakenda telja það sem spurt var um skipta mjög miklu máli og ríflega 45% frekar miklu. Ef teknir eru saman þeir sem segja þetta skipta „frekar miklu“ og „mjög miklu“ þá gefur það naumlega 73%.

Vikmörk

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn lægi innan þessarar vikmarka ef allir í þýðinu væru spurðir. Dæmi: segja má með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) þeirra sagt að þetta skipti mjög miklu máli. Í framhaldi af þessu er hægt að bera saman svarmöguleikana. Ef vikmörkin skarast ekki er munur á þeim marktækur. T. d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar teldu það sem spurt var um skipta frekar miklu máli en mjög miklu máli.

Myndir

Í myndum er reynt að draga saman helstu niðurstöður þannig að auðvelt sé fyrir lesandann að átta sig á hvað sé markverðast hverju sinni. Ennfremur er oft gerð greining á hverri spurningu eftir öðrum greiningarbreytum í könnuninni. Má þar nefna kyn, aldur, búsetu, menntun og aðrar spurningar í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést að ekki er munur á meðaltölum eftir kyni en hins vegar er munur eftir aldri þátttakenda. Hér skiptir það sem spurt var um þá sem eldri eru meira máli en þá sem yngri eru.

Greiningar

	Fjöldi	Mjög miklu	Frekar miklu	Í meðal-lagi	Frekar litlu	Mjög litlu	Meðaltal
Kyn							
Karlar	396	28,8%	43,7%	17,2%	7,1%	3,3%	3,9
Konur	390	26,4%	46,9%	16,7%	8,5%	1,5%	3,9
Aldur *							
16-24 ára	166	22,1%	44,8%	16,3%	12,8%	4,0%	3,7
25-34 ára	159	22,6%	42,8%	16,4%	13,8%	4,4%	3,7
35-44 ára	164	25,0%	42,1%	24,4%	7,3%	1,2%	3,8
45-54 ára	136	30,1%	47,8%	15,4%	5,1%	1,5%	4,0
55-75 ára	161	32,3%	48,4%	11,8%	4,3%	3,1%	4,0

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Marktekt

Algengur misskilningur er að ef niðurstaða tölfraeðiprófs er ekki tölfraeðilega marktæk þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er rangt, því eina merking tölfraeðilegrar marktæktar fæst í því hvort hægt sé að alhæfa mun í úrtaki yfir á þýði.

Við úrvinnslu á niðurstöðum eru alla jafna notuð tölfraeðipróf sem greina hvort munur á tilteknum hópum sé tölfraeðilega marktækur eða ekki. Í flestum tilfellum er einhver munur á öllum hópunum sem athugaðir eru. Þar sem einungis er verið að vinna með úrtök eru marktæktarpróf notuð til að meta hvort hægt sé að staðhæfa hvort einhver munur sé einnig í því þýði sem úrtakið var dregið úr (dæmi um þýði: Allir Íslendingar á aldrinum 18-69 ára). Ef niðurstaða er ekki tölfraeðilega marktæk er ekki hægt að staðhæfa að einhver munur sé á tilteknum hópum í þýði þrátt fyrir að munur sé á þeim í úrtakinu. Ef niðurstaða er tölfraeðilega marktæk má álykta sem svo að munur sé á þessum hópum í þýðinu.